

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	52-654-D1-161
Дата	09 / 10 2022 г.

ДО
Г-ЖА МИХАЕЛА ДОЦОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 52-ТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

44
10
SV

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1, т. 1 от Правилника за организация на дейността на Народното събрание внасяме законопроект за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование заедно с мотиви и предварителна оценка на въздействието съгласно методологията - приложение към чл. 70, ал. 3 от правилника.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Красимир Вачев
Космари Ангел
Деница Силва
Радикал
Йорданка Янкова
Зорислав
Темелюкка Певе

ПРОЕКТ

ЗАКОН

**ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО
ОБРАЗОВАНИЕ**

(Обн., ДВ, бр. 79 от 2015 г., изм. и доп., бр. 98 от 2016 г., изм., бр. 105 от 2016 г., бр. 58 от 2017 г., изм. и доп., бр. 99 от 2017 г., изм., бр. 24 от 2018 г., изм. и доп., бр. 92 от 2018 г., изм., бр. 108 от 2018 г., бр. 24 от 2019 г., доп., бр. 42 от 2019 г., изм., бр. 100 от 2019 г., бр. 101 от 2019 г., изм. и доп., бр. 17 от 2020 г., бр. 82 от 2020 г., изм., бр. 17 от 2022 г., изм. и доп., бр. 34 от 2022 г., изм., бр. 102 от 2022 г., изм. и доп., бр. 11 от 2023 г., изм., бр. 102 от 2023 г., изм. и доп., бр. 23 от 2024 г., бр. 27 от 2024 г., бр. 69 от 2024 г., бр. 26 от 2025 г.)

§ 1. Наименованието на раздел III в глава девета се изменя така:

„Мерки и санкции на учениците“

§ 2. В чл. 199 се правят следните изменения и допълнения:

1. АLINEЯ 1 се изменя така:

„(1) За неизпълнение на задълженията, определени в този закон, в нормативните актове по неговото прилагане и в правилника за дейността на училището, след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците може да се налагат предупредителни мерки и санкции.“

2. Създават се нови алинеи 2 и 3:

„(2) Санкциите, които могат да се налагат на учениците по реда на този закон са:

1. преместване в друга паралелка в същото училище;
2. преместване в друго училище;
3. преместване от дневна форма или от дуална система на обучение в самостоятелна форма на обучение.

(3) Налагането на санкция по ал. 2 може да се предхожда от налагане на следните предупредителни мерки:

1. забележка;
2. предупреждение за преместване в друга паралелка в същото училище;
3. предупреждение за преместване в друго училище;
4. предупреждение за преместване от дневна форма или от дуална система на обучение в самостоятелна форма на обучение.“

3. Досегашните ал. 2 и 3 стават съответно ал. 4 и 5 .

4. Създава се ал. 6:

„(6) Когато ученикът с поведението си значително възпрепятства провеждането на дейности в училището, той може да бъде отстранен от учебните часове и дейностите в училището за срок не по-дълъг от три учебни дни. В тези случаи ученикът е длъжен да присъства в училището за времето на съответните учебни дни, като изпълнява други дейности, определени в правилника за дейността на съответното училище.“

5. Досегашната ал. 4 става ал. 7, като в нея думите „по ал. 2“ се заменят с „по ал. 4“, а думите „по ал. 3“ се заменят с „по ал. 5 и 6“.

6. Досегашната ал. 5 става ал. 8, като в нея след думата „санкция“ се добавя „или предупредителна мярка по ал. 3, т. 2 – 4,“, а след думите „проблемно поведение“ се поставя запетая и се добавя „както и поощрения при позитивна, осъзната и устойчива промяна“.

§ 3. В чл. 200 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Мярката „предупреждение за преместване от дневна форма или от дуална система на обучение в самостоятелна форма на обучение“ и санкцията "преместване от дневна форма или от дуална система на обучение в самостоятелна форма на обучение" се прилага за ученици, навършили 16-годишна възраст.“

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Мерките по чл. 199, ал. 4, 5 и 6, предупредителната мярка "предупреждение за преместване в друго училище", както и санкцията "преместване в друго училище" не се налагат на учениците в класовете от началния етап.“

3. В ал. 4 след думите „дневна форма“ се добавя „или от дуална система на обучение“.

4. В ал. 5 след думата „Санкции“ се добавя „и предупредителни мерки“.

§ 4. Член 201 се изменя така:

„**Чл. 201.** (1) За едно нарушение не може да бъде наложена повече от една санкция или повече от една предупредителна мярка. За едно нарушение не може да бъде наложена едновременно санкция и предупредителна мярка. Мерките по чл. 199, ал. 4, 5 и 6 се налагат независимо от санкциите по чл. 199, ал. 2

(2) Видът на санкцията и на предупредителната мярка се определя, като се отчитат причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта му, както и възрастовите и личностните особености на ученика.

(3) Когато след налагане на предупредителна мярка по чл. 199, ал. 3, ученикът извърши ново нарушение на този закон, на нормативните актове по неговото прилагане или на правилника за дейността на училището, се налага санкция съответна по вид на наложената предупредителна мярка.

(4) Когато в рамките на една учебна година на ученика са наложени три предупредителни мерки, до края на учебната година той няма право да участва в изяви и дейности на училището, извън обучението по учебен план, с изключение на дейности за обща и допълнителна подкрепа за подкрепа за личностно развитие.“

§ 5. В чл. 202 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думата „Санкциите“ се добавя „и предупредителните мерки“.
2. В ал. 2 след думата „санкциите“ се добавя „и предупредителните мерки“.
3. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Когато санкциите или предупредителните мерки са наложени до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, те влизат в сила от началото на следващата учебна година.“

§ 6. Член 203 се изменя така:

„Чл. 203. (1) Санкциите се налагат, както следва:

1. санкцията „преместване в друга паралелка в същото училище“ - със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител;
2. санкциите „преместване в друго училище“ и „преместване от дневна форма или от дуална система на обучение в самостоятелна форма на обучение“ - със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет.

(2) Предупредителната мярка „забележка“ се налага от класния ръководител или всеки учител, който преподава на ученика, а всички останали предупредителни мерки - от директора.

(3) Предупредителните мерки се налагат чрез вписване в електронния дневник, като се посочва видът на предупредителната мярка и мотивите за налагането ѝ.

(4) Мерките по чл. 199, ал. 5 и 6 се налага със заповед на директора.“

§ 7. В чл. 204 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „санкциите по чл. 199, ал. 1“ се заменят със „санкциите по чл. 199, ал. 2“, а думите „случаите по чл. 199, ал. 1, т. 3 – 5“ се заменят със „случаите по чл. 199, ал. 2, т. 2 и 3“

2. В ал. 3, изречение второ се изменя така:

„Изслушването се извършва от директора или оправомощено от него лице в присъствието на психолог или на педагогически съветник.“

§ 8. В чл. 206 се правят следните изменения и допълнения:

1. Аlineя 1 се изменя така:

„(1) Наложеният санкции и предупредителните мерки се отразяват в ученическата книжка, в личното образователно дело и в бележника за кореспонденция на ученика.“

2. Аlineя 3 се изменя така:

„(3) Ученик, на когото е наложена санкция, за срока на санкцията се лишава от правото да получава стипендия за отличен успех.“

3. В ал. 4 думите „по чл. 199, ал. 2“ се заменят с „по чл. 199, ал. 4“.

§ 9. В чл. 207 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 след думата „Санкциите“ се добавя „и предупредителните мерки“;

2. В ал. 3 думите „личния картон“ се заменят с „личното образователно дело“.

ВНОСИТЕЛИ:

Красимир Вичев
Костадин Ангелов
Деница Свещева
Дия Иванова
Йорданка Фрайденкова
Никола Стойков
Темелунка Петрова

МОТИВИ

към проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование

Системата от санкции, заложена в Закона за предучилищното и училищното образование, страда от два основни недостатъка – нормативно-административна „сложност“ на процедурата за налагане на санкция и липсата на по-широк набор от по-леки мерки. Двете неща - заедно и поотделно, водят до въздържане от налагането на санкции. Процедурата по налагане на санкции по действащия ЗПУО е свързана с изготвяне и издаване на административен акт, продължителна административна процедура и възможност за последващо обжалване. Липсата на повече на брой на дисциплиниращи мерки пък ограничава учителите в една възможна санкция, която не е свързана с преместване и която също изисква времеемка административна процедура. Затова законопроекът предлага набор от мерки, които да предшестват налагането на санкции и които да се прилагат без тежка процедура. Облекчената процедура и увеличеният набор мерки ще подобрят дисциплината в класните стаи, ще редуцират броя на санкциите, свързани с преместване в друга паралелка, форма на обучение или училище и ще разтоварят учителите.

Запазва се досегашната процедура за по-тежките санкции, които са свързани с правото на ученика да учи в определена паралелка, форма на обучение или училище.

Редица изследвания показват, че дисциплината е един основните фактори за качествено образование. Сложната процедура за налагане на леки санкции фаворизира правото на един ученик да бъде защитен от наказание пред правото на всички останали на качествено образование. Невъзможността на учителите да въдворят ред в класната стая уронва авторитета им и допълнително подкопава образователните резултати.

ВНОСИТЕЛИ:

Красимир Вълков
Костян Ангелов
Деница Саватова
Радка Николова
Йорданка Янанджова

Monica L. L. L.

Temerica Neowla

Предварителна оценка на въздействието на законопроект за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование

1. Основания на законодателната инициатива

Законопроектът има за цел да създаде предпоставки за подобряване на дисциплината в класните стаи, да даде на учителите по-широк набор от по-леки мерки за налагане на дисциплина, предшестващи санкциите и да облекчи и намали административните процедури, свързани с налагането на санкции.

Системата от санкции, заложена в действащия Закон за предучилищното и училищното образование, страда от два основни недостатъка – нормативно-административна „сложност“ на процедурите за налагане на санкции и липсата на по-широк набор от по-леки мерки. Двете неща - заедно и поотделно, затрудняват и водят до въздържане от налагането на санкции и правят неефективни действащите мерки.

Редица изследвания показват, че дисциплината е един основните фактори за качествено образование. Невъзможността на учителите да възврат ред в класната стая уронва авторитета им и допълнително подкопава образователните резултати.

2. Заинтересовани страни

- Министерството на образованието и науката;
- училищата;
- педагогическите специалисти;
- учениците в системата на предучилищното и училищното образование.

3. Анализ на разходите и ползите

Изпълнението на законопроектът не изисква допълнителни бюджетни разходи.

Допълнителни ползи от приемането на законопроекта са свързани с повишаване на качеството на обучение в училищата чрез:

- подобряване на дисциплината в класните стаи;
- утвърждаване на авторитета на учителите;
- намаляване на административните процедури, свързани с налагането на санкции и освобождаване на време на педагогическите специалисти за работа с учениците.

4. Административна тежест и структурни промени

Законопроектът не води до необходимост от структурни промени и до допълнителна административна тежест. Напротив, предложените изменения и допълнения в системата от санкции и мерки за подобряване на дисциплината се очаква да намалят административните процедури по действащия Закон и да освободят време на педагогическите специалисти за работа с учениците.

ВНОСИТЕЛИ:

Красимир Вачев
Костадин Ангелов
Деница Саква
Тяна Назарова

Йорданка Яндренова
~~Моника Яндренова~~

— Теменуха Пескова